



GEREEDSCHAPSKIST

voor beter samenwerken met ouders



Gereedschap het Kennismakingsgesprek

Kenniscentrum
Talentontwikkeling



Gereedschap: het kennismakingsgesprek

Wat

Een individueel gesprek, vroeg in het schooljaar, om kennis te maken met de ouders van elk kind in de klas en zo de basis te leggen voor de wederkerige relatie tussen leraar en ouder.

Waarom

Kennismaken met ouders zorgt dat ouders en leraren meer beeld hebben van elkaar en dat zij het kind beter kunnen begeleiden. Het voorkomt dat school en ouders elkaar pas spreken als er slecht nieuws is.

Hoe

Bespreekpunten

Bedenk als team wat de belangrijkste bespreekpunten zijn. Dit verschilt per leerjaar.

Hou ruimte voor wat ouders in willen brengen en bewaak de balans: te weinig bespreekpunten maken het gesprek ongericht, te veel leidt tot een afvinklijstje.

Bespreekpunten kunnen zijn:

- ▶ de achtergrond en ontwikkeling van het kind (thuis, op school en buitenschools)
- ▶ de verwachtingen van ouders, leraar en leerling
- ▶ de interesses en talenten van de leerling
- ▶ de afstemming van de begeleiding thuis en op school
- ▶ de manier waarop leraar en ouder contact zullen onderhouden (ook bij gescheiden ouders)
- ▶ de rol van de leerling in dit contact

Gespreksvoering

Het gesprek legt de basis voor de samenwerking. Van belang is daarom dat:

- ▶ de toon en boodschap van school positief is, zodat ouders het als kennismaken ervaren en niet als controle
- ▶ de ouders van alle leerlingen uitgenodigd worden, ook als er niets aan de hand is
- ▶ de leerling aanwezig is, zodat zijn of haar perspectief niet ontbreekt
- ▶ er sprake is van een uitwisseling waarbij leraar, ouder en leerling aan het woord komen

Voorbereiding

- ▶ bespreek met het team de gespreksagenda en oefen het driegesprek
- ▶ nodig ouders bijtijds uit en organiseer hun ontvangst in de school

Kijk op
hr.nl/gereedschapskist

Variatie

Huisbezoek

Kennismaken kan ook bij ouders thuis. Het voordeel is dat ouders op eigen terrein zijn en het bezoek als positieve aandacht ervaren en dat de leraar meer beeld krijgt van de achtergrond van de leerling. Het nadeel is dat het meer tijd kost, dat niet alle leraren zich hiermee op hun gemak voelen en dat sommige ouders bang zijn voor controle op de verzorging en opvoeding.

Begeleiding bij taal

Het kennismakingsgesprek kan zicht geven op de bijdrage die ouders kunnen leveren aan de ontwikkeling van hun kind, bijvoorbeeld op de begeleiding van taalontwikkeling (onderbouw basisonderwijs). Observeer de ouder-kind interactie en vraag ouders (voorzichtig) naar hun eigen opleiding en schoolervaringen. Bespreek hoe je met ouders samen wilt werken aan taal (bijvoorbeeld een wekelijkse inloop) en waarmee je de ouder wellicht kan ondersteunen.

Kennismaken in het sociale domein

Niet alleen op school is een vroegtijdige kennismaking van belang, maar ook in de kinderopvang en buitenschoolse opvang en bijvoorbeeld bij sport- en culturele activiteiten (muziek, dans, weekendschool) waar een kind aan deel neemt. Heb ook hier aandacht voor de interesses en kwaliteiten van het kind, bespreek de wederzijdse verwachtingen (voorstellingen en wedstrijden bezoeken, thuis interesse tonen, sportkleden wassen, rijden en dergelijke) en spreek af hoe er contact onderhouden zal worden.

Verantwoording

Het kennismakingsgesprek is in afgerond promotieonderzoek ontwikkeld door Mariëtte Lusse, lector Ouders in Rotterdam Zuid, Hogeschool Rotterdam. De taalvariant is een lopend promotieonderzoek ontwikkeld door Martine van der Pluijm, promovenda Thuis in taal, Hogeschool Rotterdam.

Het kennismakingsgesprek is onderzocht op 8 scholen voor voortgezet onderwijs (inclusief praktijk- en cluster-4 scholen) in Rotterdam Zuid. 97% van de ouders kwam naar het kennismakingsgesprek. Deze ouders waren meer tevreden over de samenwerking met en de informatie van school dan ouders die een regulier rapportgesprek bijwoonden.

Meer lezen?

Een kennismakingsgesprek (thuis of op school) (een handreiking voor het basisonderwijs en de pabo).

Samen werken aan schoolsucces (een handreiking voor vo, mbo en lerarenopleiding, uitgave Coutinho).

Een kwestie van vertrouwen (proefschrift).

Succesfactoren

Kennismakingsgesprek

Succesfactoren om **CONTACT** te leggen met ouders

- 1 ✓ zorg voor vroegtijdig en positief contact
- 2 ✓ krijg een beeld van het leven van het kind thuis, op school en buiten school
- 3 ✓ maak kennis met een ouder (en/of andere verzorger) van elk kind onder jouw verantwoordelijkheid

Succesfactoren voor **SAMENWERKING** met ouders

- 4 ✓ nodig het kind/de jongere uit in het gesprek en denk na over de rol die het daarin heeft
- 5 ✓ wissel informatie uit en zorg daarbij dat iedereen aan het woord komt
- 6 ✓ heb aandacht voor hoe de ouder het kind ziet en bijdraagt aan de ontwikkeling van zijn of haar kind
- 7 ✓ heb aandacht voor wat het kind/de jongere leuk vindt en goed kan

Succesfactoren voor samenwerken aan het **TOEKOMSTPERSPECTIEF** van het kind

- 8 ✓ bespreek de hobby's, interesses, talenten en lidmaatschappen van het kind/de jongere
- 9 ✓ maak afspraken over hoe het contact met de ouders onderhouden zal worden
- 10 ✓ bespreek teleurstellingen uit het verleden en buig deze om in perspectief voor de toekomst



De gereedschapskist bevat onderbouwde en beproefde werkwijzen voor beter samenwerken met ouders. Deze zijn samen met de praktijk ontwikkeld vanuit het lectoraat Ouders in Rotterdam Zuid van Hogeschool Rotterdam. De onderzoeksgroep is ingebed bij Kenniscentrum Talentontwikkeling en Expertisecentrum Maatschappelijke Innovatie (EMI) van Hogeschool Rotterdam en werkt samen met vele partners in en buiten Rotterdam.